

**Česká školní inspekce
Inspektorát v Kraji Vysočina**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIJ-1393/17-J

Název	Základní škola a mateřská škola, Studenec, okres Třebíč
Sídlo	Studenec 123, 675 02 Koněšín
E-mail	zs.studenec@seznam.cz
IČ	70 875 081
Identifikátor	600 121 780
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Ctírad Obršlík
Zřizovatel	Obec Studenec
Místo inspekční činnosti	Studenec 123, 675 02 Koněšín
Termín inspekční činnosti	25. – 31. 10. 2017

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Předmětem inspekční činnosti je v souladu s § 174 odst. 2 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů:

písm. b) zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání a to podle příslušných školních vzdělávacích programů,

písm. c) zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a rámcovými vzdělávacími programy.

Charakteristika

Základní škola a mateřská škola, Studenec, okres Třebíč (dále škola) vykonává činnost mateřské školy, základní školy, školní družiny a školní jídelny.

V mateřské škole se k termínu inspekční činnosti vzdělávalo ve dvou třídách 35 dětí ve věku od 2,5 do 6 let. Nejvyšší povolený počet dětí je 40. V posledním roce před vstupem do základní školy je 6 dětí, žádné nemá odloženou školní docházku.

V základní škole se v době inspekční činnosti vzdělávalo 30 žáků ve dvou třídách. V jedné třídě jsou společně žáci 1. a 2. ročníku, v druhé žáci 3. až 5. ročníku. V sedmi hodinách týdně jsou žáci 1. a 2. ročníku vyučováni odděleně. Pět žáků dojíždí z okolních obcí. Škola je dlouhodobě zapojena v síti Zdravých škol.

O docházku do školní družiny je ze strany zákonných zástupců zájem. Její služby využívají všichni žáci základní školy. Stejně tak i školní stravování poskytované v budově školy.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Koncepce školy z roku 2011 zatím nebyla aktualizována. Stručně uvedené záměry nepokrývají činnost mateřské školy. Ve školním vzdělávacím programu pro základní vzdělávání jsou tyto záměry rozpracovány jen v obecné rovině, v dalších materiálech školy se s nimi nepracuje. Aktuální záměry činnosti mateřské školy a družiny jsou součástí školních vzdělávacích programů pro předškolní a zájmové vzdělávání. Jednou z priorit školy je udržení počtu dětí a žáků a získávání nových žáků z okolních obcí.

V posledních letech stále přetrvává v mateřské škole fluktuace pedagogických pracovníků. Pedagogický sbor mateřské školy k termínu inspekční činnosti tvoří pět učitelek, z nichž tři jsou plně kvalifikované. Dvě nekvalifikované (studující bez praxe a učitelka prvního stupně základní školy) nemají přidělené uvádějící učitele. Metodické vedení jim v omezené míře poskytuje vedoucí učitelka mateřské školy. Počet učitelek a organizace vzdělávání neumožňuje příslušným rámcovým vzdělávacím programem požadované delší překrývání přímé pedagogické činnosti a z toho vyplývající možnosti zvýšeného individuálního přístupu k dětem. Personálně byl pedagogický sbor posílen o chůvu. Vedoucí učitelka její přítomnost využívá ku prospěchu dětí. Přenáší na ni pedagogické kompetence, obě mají rozdělené oblasti činností, což se pozitivně projevuje v průběhu vzdělávání.

Společně s ředitelem působí v základní škole ještě dvě vyučující. Všichni splňují podmínky odborné kvalifikace. Jedna z učitelek má sice dlouholetou praxi, ale ve škole působí prvním školním rokem. Při seznamování se s prostředím školy je odkázána jen na neformální rozhovory s kolegy. Ředitel školy zatím v letošním školním roce nezahájil hospitační činnost a neuplatňuje ani jinou formu plánovité podpory začínající vyučující. Při organizaci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků ředitel především zohledňuje aktuální finanční a organizační možnosti (frekvence odpovídá potřebám vzdělávání dětí v mateřské i základní škole). Je pozitivní, že vzdělávání se účastní všichni pedagogové školy, např. v projektu Učící se malotřídky.

Ředitel školy současně působí jako metodik prevence a výchovný poradce. Při prevenci rizikových jevů se škola zaměřuje na obecné působení při podpoře zdravého životního stylu svých dětí a žáků. Závažné případy rizikového chování v loňském ani letošním školním roce neřešila. Pedagogové průběžně sledují projevy možných školních neúspěchů, vybraní žáci dostávají podporu například s využitím zapojení školy do projektů. V preventivních aktivitách je kladen důraz zejména na spolupráci se zákonnými zástupci. K zajištění jejich informovanosti slouží osobní konzultace, nástěnky, webové stránky, třídní a školní aktivity, pravidelné schůzky.

Škola se zapojila do Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání (Podpora škol formou projektů zjednodušeného vykazování – Šablony pro MŠ a ZŠ I). Využívá šablony na další vzdělávání, působení chůvy v mateřské škole, školní asistentky v základní škole i na podporu žáků formou doučování. Působení školní asistentky, která splňovala podmínky kvalifikovanosti, bylo v hospitovaných hodinách efektivní. Vhodně spolupracovala s vyučující a účinně podporovala její výuku.

Dohled nad dětmi a žáky a bezpečnost při vstupu do budovy školy byly v době inspekční činnosti zajištěny.

V době od poslední inspekční činnosti došlo k dalšímu dílčímu zkvalitnění materiálních podmínek (zateplení budovy, výměna oken, rekonstrukce sociálních zařízení). V druhém podlaží školní budovy jsou umístěny obě kmenové třídy základní školy a místnost školní družiny. Přestože žakovské stoly a židle ve třídách umožňují výškové nastavení, v několika případech nebyly v době inspekční činnosti uzpůsobeny postavám žáků. Škola nemá vlastní tělocvičnu, využívá pronajatý sál ve svém sousedství a sportovní hřiště. Výhodou je bezprostřední blízkost přírodního prostředí, které škola využívá. V obou kmenových učebnách jsou umístěny interaktivní tabule a několik počítačů. V hospitovaných hodinách nebyla podpora výuky prostřednictvím interaktivních tabulí uplatněna. Práce na počítačích byla využita jen sporadicky a nepříliš účinně. Všechny společné prostory jsou sice vyzdobeny pracemi dětí a žáků, současně však slouží jako neuspořádaný sklad učebních pomůcek. Údržba prostředí, které je přístupné dětem i žákům, je prováděna nedůsledně. Bylo zřejmé, že výchovné působení prostředí na rozvoj osobnosti dětí a žáků je ve škole podceněno.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Ve sledovaném průběhu předškolního vzdělávání naplňovaly učitelky zásady podpory zdraví ve škole (rytmický řád života dne, tělesná pohoda, spontánní hra, podnětné věcné prostředí). Dařilo se jim tematicky propojovat spontánní a řízené činnosti. Spontánní hry byly zastoupeny dostatečně, společná činnost byla občas příliš dlouhá a náročná, zaměřená především na děti nejstarší věkové skupiny.

Vzdělávání probíhalo v klidné pracovní atmosféře, se vstřícnou a zdvořilou komunikací. Vzdělávací nabídka umožňovala prožitkové a situační učení. Pro prostředí pro vzdělávání bylo vždy připravené, u nejstarších dětí byla podporována samostatná volba. Poskytovaný prostor vytvářel příležitosti pro tvořivé objevování a spolupráci. Byl kladen důraz na přímou zkušenost a prožitek, motivace a podpora dětské aktivity byly účinné. Vlastní vzdělávání bylo promyšleno vzhledem ke stanoveným cílům, v menší míře vzhledem ke složkám jejich obsahu (nejméně byla zastoupená složka postojová). Převážně probíhala dostatečná kontrola. Méně důsledné bylo vedení dětí při úklidu k pečlivosti. Průběžné pozitivní hodnocení posilovalo dětské sebevědomí, důvěru ve vlastní schopnosti, a vedlo k sebehodnocení. Vhodně bylo využíváno vzájemné hodnocení dětí.

V hospitovaných hodinách v základní škole zahajovali všichni vyučující výuku s jasně stanoveným cílem. Často seznámili žáky s plánovaným průběhem vyučovací hodiny. Přestože méně uplatňovali možnost úvodním nápaditým motivačním působením žáky ihned zaujmout, většinou se jim v dalším průběhu dařilo udržet jejich pozornost. I nejmladší žáci dokázali soustředěně pracovat po celou hodinu.

Bylo to především díky využívání pochval, časté důsledné podpoře správných pracovních návyků žáků, sledováním míry jejich únavy a poskytováním příležitostí ke krátkému odpočinku. Ojedinele byly zaznamenány případy zařazení nevhodně organizované hry, která vedla ke zvýraznění aktuálních žakovských neúspěchů.

Ve všech hodinách výrazně převládalo frontální působení vyučujících střídané kratšími úseky jednotně zadané samostatné práce. Jiné výchovné a vzdělávací strategie, které škola uvádí ve svém vzdělávacím programu, využity nebyly. Pohotovějším jedincům bylo občas umožněno pokračovat při plnění dodatečných úkolů. Chybělo zařazení obsahové diferenciaci. Při zadávání samostatných prací se vyučující ubezpečili o jejich správném pochopení. Přestože se pedagogové nevyvarovali rušení žákovského soustředění nadbytečným komentářem, žákům se většinou dařilo uložené úkoly splnit. Kontrola výsledků samostatné práce byla nejčastěji odložená nebo probíhala společně. Jen výjimečně byla využita možnost zvýšit její účinnost uplatněním individuální kontroly podle předem připravené předlohy.

Přestože žáci při různých příležitostech projevovali ochotu navzájem spolupracovat a pomáhat si, účinná a plánovitá podpora vzájemné spolupráce organizováním skupinové práce byla jen výjimečná. Pedagogové se většinou vyjadřovali spisovným jazykem, tím částečně podporovali komunikativní kompetence žáků. Nebyly využity příležitosti dále tyto kompetence rozvíjet poskytováním možností k přípravě a projevu souvisleji formulovaných vyjádření žáků. V závěru vyučovaných hodin si vyučující dokázali vytvořit prostor pro stručné shrnutí a společné zhodnocení práce. Prvky sebehodnocení byly uplatněny především při společných kontrolách splněných úkolů. Ve většině hospitovaných hodin vládla příznivá atmosféra, žáci se v nich cítili bezpečně, neobávali se požádat své učitele o pomoc a ochotně plnili uložené úkoly.

Školní družina má k dispozici samostatnou místnost, která je současně využívána i v době školní výuky při dělení skupin žáků. Družina využívá výhody blízkosti přírodního prostředí pro sportovní a rekreační činnost. Její účastníci pravidelně dochází sportovat do pronajatého sálu. Vychovatelka dbá na správnou přípravu pomůcek. Kvalitní plánování činnosti školní družiny se pozitivně projevilo i v hospitované hodině (bohaté věcné prostředí, spontánní aktivita žáků, jejich vzájemná ochota spolupráce, radost z úspěchu druhého). Vychovatelka se účastníkům plně věnovala, účelně střídala různé formy práce a důsledně vytvářela podmínky pro to, aby všechny přítomné zaujala.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Škola průběžně sleduje a analyzuje výsledky vzdělávání, o nichž informuje ve výroční zprávě o činnosti školy. V předškolním vzdělávání ve všech sledovaných oblastech odpovídala úroveň dosahovaných výsledků vzdělávání očekávaným výstupům příslušného rámcového programu a školního vzdělávacího programu. Informace o výsledcích jsou získávány průběžně, prostřednictvím vedení záznamů, jejichž součástí jsou i výběrová portfolia. Diagnostické záznamy jsou zpracovány. V případě potřeby učitelky přijímají vhodná pedagogická opatření k podpoře dětí. Dbají na sebe prezentaci každého jedince, což bylo patrné ve všech prostorách mateřské školy.

V rámci inspekčních hospitací děti prokazovaly potřebnou samostatnost a aktivitu, spolupracovaly a prezentovaly osvojené dovednosti. Přiměřeně k věku a individuálním možnostem zvládaly sebeobslužné dovednosti, zdravé životní návyky a postoje. Nejstarší děti prokazovaly i přiměřené interaktivní dovednosti včetně učebních předpokladů pro rozvoj základů čtení, psaní a počítání.

Dokladem dobrých výsledků vzdělávání jsou i žákovské práce využitě při výzdobě prostor školy a úspěšný podíl žáků školy na kulturních a společenských akcích, kde žáci prezentují výsledky své činnosti. Případné problémy v prospěchu a chování žáků řeší pedagogický sbor školy bezprostředně ve vzájemných diskuzích. Pravidelně jsou výsledky sumarizovány v zápisech z pedagogické rady, která přijímá účinná opatření k nápravě (jednání

se zákonnými zástupci žáků). Za období školního roku jsou výsledky žáků zpracovány ve výroční zprávě o činnosti školy. Ve škole se vyskytuje minimum kázeňských opatření. Výsledky žáků na druhém stupni škol získává ředitel jen zprostředkovaně. Vyplývá z nich, že žáci s přestupem na jinou školu nemají problémy a hodnocení žáků je odpovídající. Neprospívající žáky v loňském školním roce škola neměla. Škola se pravidelně zapojuje do okresních soutěží v matematice.

Informování zákonných zástupců o výsledcích žáků probíhá běžným způsobem na třídních schůzkách a při možných konzultacích s jednotlivými pedagogy. V zájmu příznivého rozvoje ředitel školy spolupracuje se školskou radou, umožňuje jí přístup k dokumentům školy v souladu s právním předpisem. Další kontakty jsou navázány s poradenskými zařízeními. Škola spolupracuje i s několika místními organizacemi a spolky (TJ Sokol, Sbor dobrovolných hasičů, Svaz žen, Asociace víceúčelových zájmových sportů). Společně organizují sportovní soutěže i pro okolní školy, výchovu v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví. Od místních organizací se daří získávat i sponzorské dary, které jsou použity ke zkvalitňování materiálního zázemí školy.

Závěry

Hodnocení vývoje

- od poslední inspekční činnosti došlo v pedagogickém sboru mateřské školy i základní školy k řadě personálních změn, nově je zaměstnancem školy chůva a školní asistentka
- ve spolupráci se zřizovatelem byl částečně zlepšen technický stav budovy
- nově byla zřízena druhá třída mateřské školy

Silné stránky

- školní družina využívá místní podmínky, pracuje plánovitě a daří se jí zaujmout účastníky zájmového vzdělávání

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- školní prostředí je málo podnětné ve smyslu výchovného působení na rozvoj osobnosti dětí a žáků
- v základní škole výrazně převažovalo frontální působení vyučujících a méně často byly využívány další výchovné a vzdělávací strategie

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- zvýšit účinnost využívaných výchovných a vzdělávacích strategií v základní škole

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina příspěvkové organizace Základní škola a mateřská škola, Studenec, okres Třebíč, čj. 17/159, ze dne 30. 10. 2009
2. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení, ze dne 26. 10. 2017
3. Rozhodnutí MŠMT ve věci zápisu změny v údajích o právnické osobě s názvem Základní škola a mateřská škola, Studenec, okres Třebíč, s platností od 1. 9. 2017, ze dne 6. 6. 2017

4. Výpis z usnesení z 10. zasedání ZO Studenec - Potvrzení ve funkci ředitele ZŠ a MŠ Studenec, ze dne 3. 10. 2012
5. Koncepce školy 9/2011
6. Roční plán školy, školní rok 2017/2018
7. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání „Svět ve mně, já ve světě“, ze dne od 1. 9. 2017
8. Školní vzdělávací program pro školní družinu „Školní vzdělávací program školní družiny ZŠ a MŠ Studenec“, aktualizováno k 1. 9. 2017
9. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání s názvem „ŠVP ZV – Studenec (Haló lidi pojďte si hrát)“, s platností od 1. 9. 2016
10. Školní řád mateřské školy, s účinností od 1. 9. 2017
11. Školní řád, ze dne 31. 8. 2016
12. Provozní řád ZŠ a MŠ Studenec, okres Třebíč, platnost od 1. 9. 2017
13. Vnitřní řád školní družiny ZŠ Studenec, platnost od 1. 9. 2016
14. Školní matrika mateřské a základní školy, školní rok 2016/2017 a 2017/2018
15. Diagnostika dětí mateřské školy, portfolia dětí, přehled docházky dětí
16. Třídní vzdělávací program mateřské školy, školní rok 2017/2018
17. Zápis z jednání pedagogické rady, ze dne 1. 9. 2017
18. Zápis z třídní schůzky rodičů v mateřské škole, ze dne 7. 9. 2017
19. Třídní výkazy 2017/2018 pro 1. stupeň ZŠ – I. a II. třída
20. Třídní knihy mateřské a základní školy, školní rok 2017/2018
21. Přehled výchovně vzdělávací práce, školní rok 2017/2018
22. Zápisní lístky do školní družiny pro školní rok 2017/2018
23. Minimální preventivní program v oblasti zneužívání návykových látek a šikany 2017/2018, září 2017
24. Statistické zahajovací výkazy školy pro školní rok 2016/2017
25. Kniha úrazů vedená od 1. 9. 2013, včetně záznamů o úrazu
26. Rozbor o školní úrazovosti dětí, žáků a studentů za období 01. 09 2016 – 31. 08. 2017

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Inspektorát v Kraji Vysočina, Zborovská 3, 586 01 Jihlava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.j@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Eva Bekeová, školní inspektorka

Mgr. Eva Bekeová, v. r.

Bc. Bohuslava Dvořáková, kontrolní pracovnice

Bc. Bohuslava Dvořáková, v. r.

Mgr. Pavel Hudeček, školní inspektor

Mgr. Pavel Hudeček, v. r.

Mgr. Miroslav Pospíšil, školní inspektor

Mgr. Miroslav Pospíšil, v. r.

V Jihlavě 6. listopadu 2017

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Ctirad Obršlík, ředitel školy

Ctirad Obršlík, v. r.

Ve Studenci 21. 11. 2017.